

କ୍ଷେତ୍ରଜ୍ଞ କୁନ୍ତଳପଦ୍ମ

ଧାରାଲୋକପଲ୍ଲୀ
ଚାନ୍ଦିଙ୍ଗା



զօնցօնց յօնհուցոց

ՌՅԱԾՈՒՑԵՐՆԱ
ՊՄՅՈՒՆԱ

շուրջ
2021

წინათქმა

ტელეეკრანებზე კადრების დაპაუზების ტექ-
ნიკურმა შესაძლებლობამ დაბადა იდეა ცალ-
კეული მომენტები მექცია ფოტოგამოსახულებად
და ლიტერატურული ხერხების გამოყენებით
შემექმნა ღიმილისმომგვრელი სიუჟეტები.

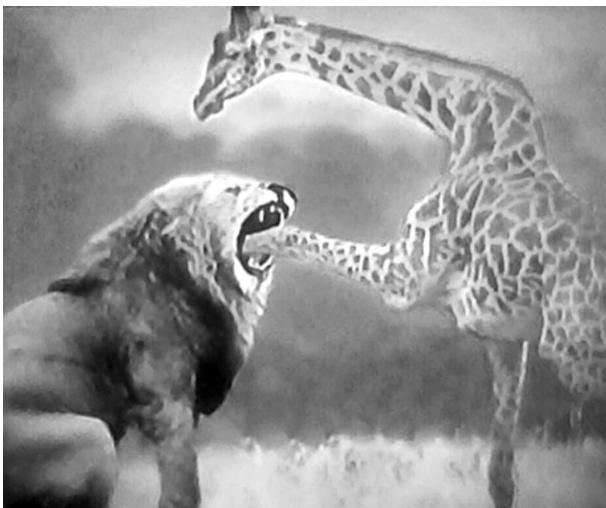
საკმაოდ დაბალი ხარისხის მობილური ტე-
ლეფონით დავაფიქსირე ორიოდე ათეული
კადრი და პატარა წიგნის ფორმატით ვთავა-
ზობ ჩვენს მკითხველს.

იმედი მაქვს, ოდნავ შვებას მაინც მივცემ
ყოველდღიურობით გადატვირთულ ადამი-
ანებს და ღიმილს მოვფენ მათ სახეებს.

ველი შენიშვნებს, რჩევებს, სურვილებს.

ავტორი

ლომი და ჟირაფი

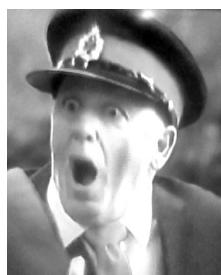


ნადირთ მეფემ მკაცრად უთხრა
გრძელკისერა ჟირაფს:
ხარკს მომიტან – როგორც სხვები,
იპოვნი ჩემს „ბინას“.

არ მომიტან?! – მწარედ დაგსჯი
(სიტყვა მოკლედ მოჭრა),
ჟურაფმა კი მკვახედ უთხრა –
„ფეხებსაც ვერ მოჭამ“.

სურათზე კი რა ფონია?!
გამოცდაა კვებნის?!..
სფუმრის ხელზე ამბორია
თუ მოჭმაა ფეხის?!

შეშინებულ - გაოცებულ -



აზრი გზა-გზა იბადება,
გვჯერა, როდი ვკამათობთ...
გაოცებულ სიფათებსაც,
შეუძლიათ გაგვართონ.



გაოგნებულები



რის კავანათი, რა მახე,
რამ შეგძრათ, რამ გაგაოცათ?!.
განა ისეთი რა ნახეთ,
სიფათს რომ ჭმუჭნით საოცრად?



ვაჰშვენ!



ტლოკ-დუნდულებს (ნეფავ, რაგომ?!)
გვთავაზობენ ნიაღვარად?..
ალბათ, შერცხვა ოპერატორს,
ყვავილი რომ მიაფარა.



**ძაღლი
და
წერო**

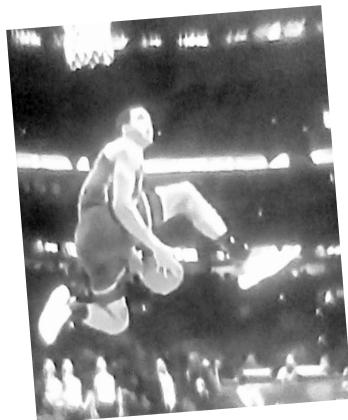
დღეს არ მომწონხარ, ძმობილო,
რაღაც ბზარი გაქვს ხმაში.
კბილი თუ გთკივა, ვერ იტყვი?!
მოგაძრობ ერთ-ორ წამში.

ბიჭო.....!

მუშავებს რომ იქნევ,
დაფიქრდი,
რაღაც გეშლება
„შეჩემა“...
ერთმანეთს ვერა
დააკლეს,
არბიტრი შემოეცემათ.



კალათბურთელი



„...მითხარ, სად მიგაქვს
ეგ ბურთი,
რაგომ ჩაშალე
შეტევა?!
თუ გადამალვას
უპირებ,
იცოდე, არ შეგეტევა.

ბუზია



რა მოგდის, ჩვენთ პატარავ,
რად იბლვირები დღეს?!
დედისა თუ აღარ მოგწონს,
თხისას მოგართმევთ რძეს.

ან

რად „აფასებ“ აგრე ამაგს?!
ჰგავხარ ნაწყენ მოჰიკანს,
თუ დედის რძე არ გეამა,
უმალ თხისას მოგიტან.

ცუგა!
აბა შენ იცი...



რანაირი ხუმრობაა,
რა წესების, რა მოდის?!
ძალლი ტრუსის ჩახდას ცდილობს,
არაფერი გამოსდის.

ბოლპარკში

რას აღარ ნახავთ
ბოლოგპარკში,
ბევრს მოაგროვებთ
სხვებისთვის სათქმელს.

„თუ გული გულობს“ მიაწვდის ბავშვიც
ჭრელ ჟირაფს სასმელს ან ტკბილად საჭმელს.



ჩიგი-გვრიგი

სკუპ-სკუპით მიჰქრი ბევით და
ბევით

არ კარგავ იმედს – იხილავ
კოსმოსს,

შეჩვეულ სივრცეს ნუ ტოვებ ნებით,
გაუცხოვება არავის მოსწონს.

ჯახირობ – გასცდე ამკრძალავ ბლუდეს
(აზრი მაცდური ეთერში ფრინავს),
გთხოვ, ნუ დატოვებ მშობლიურ ბუდეს,
უკეთესს ვერსად იპოვნი ბინას!



მადიანი გოგონა

ვარჯიშობს თაფლის
 ლოკვაში,
 მალე აჯობებს მამას,
 გამოადგება ყოფაში,
 ვერვინ დაუგებს ხაფანგს.
 როდი ადარდებს წონის ზრდა,
 არც აქ დაუთმობს მამას,
 თუმც ჯერ ვერავინ მოხიბლა,
 რა ქნას – ვერ „იჭერს ქამარს“.



* * *



ვერ ვასწავლეთ თერძებს
 ვერა,
 დარიგებამ არ იკმარა...
 ცოტა დიდი შეეკერათ,
 რომ დაბაბიც დაეფარა.

ძმაკაცების დამშვიდობება

საქართველოს მინისტრის თუ ჩამოწევა,
გჯეროდეს ჩემი,



არ დაგიბერავს, არ შეგხვდება არა ხველება,
მეც, ალბათ, მალე მოგაკითხავ ფეხით, ან გემით,
მშობლებთან ერთად ბლვაზე წასულს დასასვენებლად.



მგზავრსაც ხომ უნდა შერჩევა!

სიმძიმის ცენტრი რად უღიოს,
სულით ძლიერს და მედგარს...
შიში არა აქვს პატრულის,
ცხენივით ყალყიბე შემდგარს.

აი ტუჩები.....!

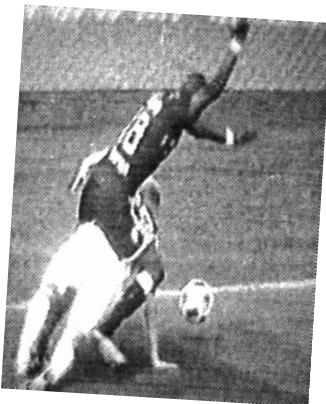
მეთევზე ბადეს აირჩევს რომელს?..
თევზებს არ უყვართ წვრილუჯრა
ბადე...

მსგავსი ფართობის ტუჩების
მფლობელს,
სად გაექცევა ქალწულის ბაგე?!



აჩუკუდა

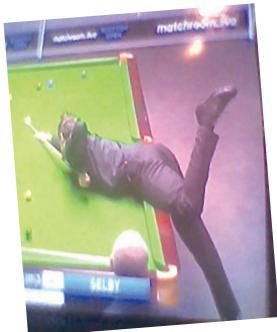
კურიოზს აბა რა გამოლევს
 ფეხბურთში თუნდაც,
 მთავარი არის დაინახო,
 შენიშნო დრობე,
 ტვინი ალესო და კალამი
 მომართო უნდა,
 ბევრნაირია, ვერ ჩამოთვლი
 ნორმებს და დობებს.



ქვევიდან ბევით ხმა გაისმის ვედრების ტონით,
 ოღონდ გადმოდი, დამითმია ეს ბურთი შენთვის,
 მსუბუქი მაინც ყოფილიყავ ძვალ-რბილის წონით...
 ვმარცხდები, ვატყობ, საამაყო არარა მეთქმის.

პასუხად სიტყვამ გაიუღერა ბემოდან ქვემოთ:
 „ერთი პირობით გადმოვალ თუ თანხმობას მომცემ,
 (კარგი ყოფილა „აჩუ-აჩუ“ გავეგე გემო)
 გოლს არ გაგვიტან და უბურთოდ იხტენებ მოლბე.

„სნუკერის“ მაგიდასთან



უნარი შემწევს აღქმის, მოსმენის,
რაღა ვინაფრო მქონდეს სხვა მეტი?!
სურათს ვუცქერ და ვერ ამოვხსენი,
ბალეტია თუ კორდებალეტი!

ტუჩები თუ?

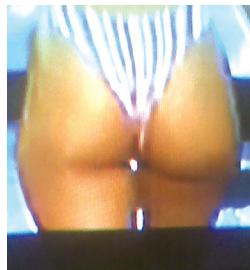
ნეტავ რა არის, ვერ ავხსენი
ფხიბელი ფიქრით,
იქნებ კვირგია ბროწეულის,
ანდა პიონის,
იქნებ ხვრელია სამყაროსი
უცნობი ჭიშკრით?...
ჩანს, ამოცნობა არ იქნება,
ალბათ, იოლი.



* * *

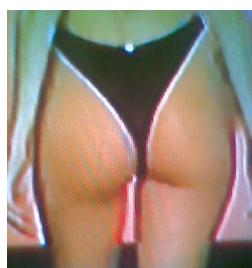
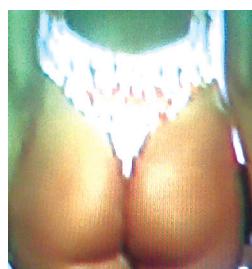
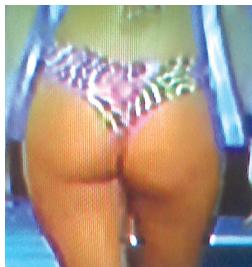
სხვების მიბაძვა სწადია გულით,
არ უნდა თავი იგრძნოს ხიფათში,
პირბადისათვის არ ჰქონდა ფული
და დინგი ჩაჰყო ერბოს ქილაში.

ბეწოლა...



ბეწოლა მოხდა უხეშ-გუნდური,
მრავალს მოსტაცეს
„ძილი ნებისა“...
გამოფენაა ფრუსებ-დუნდულის,
თუ შეჯიბრია ბიკინებისა?!?!





იფ-იფ!..



როდი აპარტყუნებს ყურებს,
 მთელი ეშვით ყნოსავს-მგონი..
 გაშმაგებით რომ დაჰყურებს,
 რა უნახა მოსაწონი?!
 ძვლებ-ხორცი რომ მზერას გფაცებს...
 ბლვას გახედე - რა ფონია,
 ტუჩ-კბილი რომ გიკაწკაწებს,
 საჭმელი ხომ არ გგონია..

* * *

სარკეში პრანჭვა-კეკლუცით
 აღმრდილს,

ფიქრობ მოგცემენ რამე წოდებას?!
 შეშინებული რომ გირის ბავშვი,
 ნუთუ ოდნავაც არ გეცოდება?!



პირია თუ გამოქვაბული



უნდა ვიაროთ უფლის გმით,
ჩვენი ეპოსი ვის აქებს?
ვისი ჰანგიც ჟღერს ნუკრის ხმით,
თუ მას, ვინც ბლავის მისამდერს?!
დიდი და მსუყე ლუკმისთვის,
ნუ იმახინჯებთ პირსახეს.

საით გაგირბის მზერა?

ვიცი, რომ ბევრ კაცს
ვუყვარვარ,
ბევრიც გავტანჯე წვალებით,
შენ კი – მითხარი,
თუ ძმა ხარ,
საით გაგირბის თვალები?!



მიკროფონი

უურნალისტს რთული საქმე აქვს,
 აოცებს ყველა ჩვენგანს,
 მიკროფონს ხან ვის აფაკებს,
 ხან ვის სთავაზობს ეკრანს.
 მუდამ პოულობს ვიწრო ფონს,
 შრომობს ხან ღამე, ხან დღე,
 პირველად ვნახე – მიკროფონს
 წინა კბილებით ხრავდნენ.



* * *



სადღაც მსმენია „ბაქოს ქარტია“,
 ვიცი, რა არის კარტოგრაფია,
 მახსოვს, ვსწავლობდი ავტოკრატიას...
 წვერგასაპარსი ლოყის გალოკვა –
 ნეტავ ამიხსნან, რა „ფოდრატია“?!

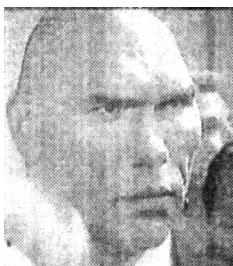
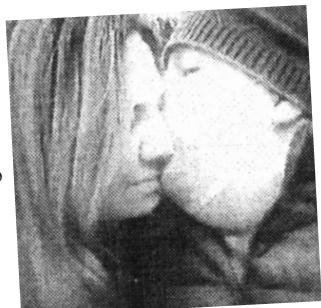
კოცნაც ასეთი უნდა



საუკუნე გავისტუმრეთ კინწისკვრით,
გვყავდა ჩვენი დონკიხოტიც,
სინდბადიც,
ბევრი რამე შევისწავლეთ, ისიც კი –
როგორ უნდა კოცნაობა პირბადით.

* * *

სიტყვა „მიყვარხარ“ ვეღარ თქვეს,
პირბადით შებოჭილებმა,
რადგან „კორონამ“ „გაჩითა“
თავშისაფეხი დილემა:
ქართულ პირბადეს თუ იხმართ,
ნუ აქებთ მკერავ-ხელოსანს,
პირბადე ორმხრივ აფარებს
ვირუსსაც, ტუჩის გემოსაც.



„მორდა“

ნეტავი გამაგებინა
ჩემს ირგვლივ ჭორებს ვინ ბადებს,
უჯობთ სიფათბე მომარგონ
შესაბამისი პირბადე.

ლიპოსნები



მას თავი მოსწონს, რომ აფარებს
უცხო პირბადეს,
მე ასე ვფიქრობ, რომ სჭირდება
უფრო ჭიპბადე...

მკაცრად სთხოვენ რომ
აფაროს პირბადე,
არ აწყენდა, თუ
მოირგებს ჭიპბადეს.



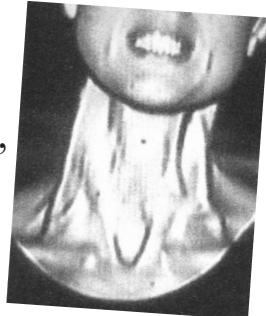
მომისმინე, ბიჭო...
ხომ გახსოვს გამონათქვამი:
„...თხა თხაზე ნაკლები მგელმა შეჭამოსო“!

ჭამა რომ გიყვარს ფერზე გეტყობა,
ამას გვანიშნებს მგონი სტომაქიც,
ფულის და ჯიბის მოგწონს ერთობა,
საჭმლის შეძენის გრანტი რომ არის.
რამ ჩაგიხია ჯიბე სიგრძეში?
ჭამ გამუდმებით – რა საათს, რა წუთს,
ხშირად აკითხავ ჯიბის სიღრმეში
საჭმლის საყიდლად შენახულ „მაყუთს“.

იშვიათი ქურნალისტის იშვიათი კისერი

ქურნალისტობას სხვა რა სჯობს,
გიცნობს სრულიად დუნია,
სიტყვა ჯადოსნურ ძალას ფლობს,
გარეგნობა კი ბუმია.

ასეთი კისრის პატრონი
ყოფაში აჩენს ბევრ „უცნობს“,
გოგოვ, იყავი გამგონი,
ეკრანზე ნულარ კეკლუცობ.



ელჩები

ფოტოებზე ევროკავშირისა და
აშშ-ს მაღალი დონის ჩინოსნები.
კი, პირველი მართლაც მაღალია,
ხოლო მეორე...



ფრთხილი ელჩები ფხიბლად არიან,
როდი აკლიათ ორაგორობა...
მათთან ვერ ვნახე (ვწუხვარ ძალიან)
მე გენდერული თანასწორობა.

შემოთავაზება

ქალისა იცი ზეპირად
ეროფიკული უბნები,
ნაოჭებშეპარებული
თუ ჯერაც ხელით უხლები.



რად გაწიწმაფდი, რად ბრაზობ?
გთხოვ, არ წამოხტე სკამიდან...
რას ერჩი, ის ხომ გთავაზობს
ორს მაინც ცნობილ სამიდან.

ან

ნუ გაბრაზდები კაცო ლამაზო,
არ წამოვარდე სკამიდან...
რა ქნას, ეროფიკზონებს გთავაზობს,
ვფიქრობ ორს, მაინც სამიდან.

უკბილო ქალი და საბამთრო



ყნოსავს, ვით ძვირფას
სუნამოს,
ალბათ, ახალი სტილია...
ყენწის მოკვნეტას
თუ ლამობს,
დიდი ხნის მოწყვეტილია

ლაბაბოსნები



ევროპის ნახვას ვეცადე,
ხან „ფორდით“, ხანაც „პიკაპით“,
ვერსად ვერ ვნახე ერთ კაცზე,
ორ-ორი ლაბაბ-ნიკაპი.

ჩემთანაც მგონი ორია,
ნიკაპიცა და ლაბაბიცა,
ვერ დაიწუნებ, მგონია,
არ იძებნება საბაბი.



სერენა უილიამს



შენთან მოგებას ნეტავ ვინ ბედავს,
გვმოძღვრავ ხვალისთვის
ვიყოთ იმედით,
ოქროს ჩოგანში რომ ეძებ პედალს,
ხომ არ გვონია ველოსიპედი?
ეგ ჩოგანია, აშკარად ვხედავთ,
ჩვენ პირველ რიგში გვერგო
ბილეთი.



ტელეწამყვანს

ტელეპროგრამის მაყურებელს
 უყვარხარ ძლიერ,
 კადრებს ალაგებ ჯადოსნურად,
 შავ-თეთრს და ფერადს,
 თვალებს ნუ ხუჭავ, გევედრებით, ნუ კარგავ იერს,
 როგორც გჩვევია – გაუსწორე სიმართლეს მზერა.
 ან

შენ არ გჩვევია დახუჭვა თვალის,
 ყველაფერს ხედავ, ყველაფერს ამჩნევ,
 იმედს იძლევი უკეთეს ხვალის,
 ვერ იტან მელებს, ვერ იტან მაჩვებს.



* * *



საქართველოში აშშ-ს ელჩი
 კელი დეგნანი და ევროკავშირის
 ელჩი კარლ ჰარცერი

საოცარი „ვიდია“,
 სჯობს მსჯელობა ფაქტებზე,
 რომ ევროპა დიდია
 შეერთებულ შტატებზე

„თხა და გიგო“

იობინეს და ოფლი ღვარეს,
გაიზანეს გოლიც,
მაგრამ რაღაც არ მოსწონდათ,
ჩხუბს ფიქრობენ – მგონი.

გაიძლინძნენ, გაჯიუტდნენ,
არაფერი დათმეს.

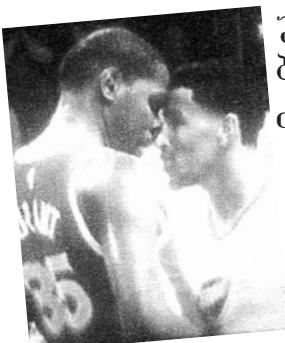
ერთმანეთის შეჭმა სურდათ,
ლამის მუშტი დასცხეს.

მოტყუება რომ გაბედე,
უცნაური ფინცით,
ბიჭო... ერთი ამიხსენი –
თუ მჯობიხარ რითი?!?

შენ რომ გოლი გაგვიზანე,
კარგი იყო მაშინ?!
თავში ხომ არ აგივარდა,
მითხარ, მიგებ რაში?..

ენას კბილი დააჭირე,
შენი ტოლი ნახე,
თორემ ისეთ დღეს დაგაყრი,
დაგამსგავსებ ნახერხს...

იღრინეს და იკამათეს,
უქმად ხარჯეს ძალა,
მსაჯმა ორივ მინდვრის მიღმა
კინწით „მიაბრძანა“.



ბაგა-ბალში

ბაგშვებო! ბლაპარი დამთავრდა...
აბა, ჩქარა დაიძინეთ!



მიღებულია – ბაგა-ბალებში
ბავშვებს უამბონ ტკბილი

ბლაპარი,

მალე ეწვევათ რული თვალებში,
დასაძინებლად ყველა მზად არის.

კარგად შეხედეთ ახლა ამ აღმზრდელს,
თითქოს ამჩნევდეს მომხდურთა ლაშქარს...
ბავშვები შიშით ხუჭავენ თვალებს,
არ ნატრულობენ არც ძილს, არც ბლაპარს.

დათუჩა



ცივი ამინდი როდი გაშინებს,
თბილი გაცვია ქურქი...
წავალთ, საითაც ხელით
გვანიშნებ,
მმაკაცს ვიპოვით, თუ კი?!

მამებისა და შვილების ამხანაგურ მატჩზე

გოლის გაფანით მომკალ ამ ჯერზეც,
როგორდა მქონდეს შენი იმედი?!
არ ისარგებლო – გითხარ რამდენჯერ
სახელგანთქმული მესხის ილეთით.

ან

შე „ასეთო“, შე „ისეთო“,
ხომ დამპირდი გუშინ,
შენ რომ გოლს არ გაიტანდი,
არ მაჭმევდი სირცხვილს.
რა ვიცოდი თუ ტყუილებს
ატარებდი გულში,
ჩემში ნდობა აღარ შეგრჩა
„ვაი“ შენ და „ქუში“.

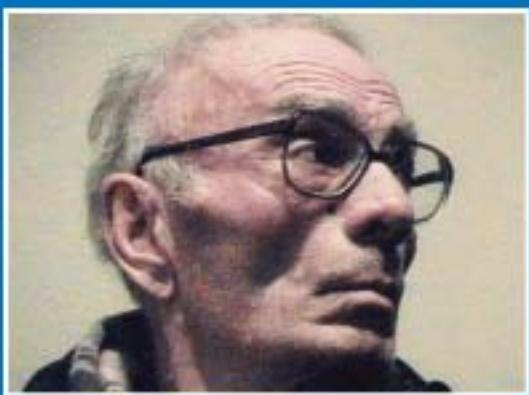
ან

სახლში დამპირდი (არ ვცდები მგონი),
არ მოგვიგებდით, არ შემარცხვენდით.
რად გაგვიტანე ამდენი გოლი,
ხან მარჯვენით და ხანაც მარცხენით.
ასე ადვილად არღვევ პირობას?!
როგორ შევხედო დედას თვალებში...
არ გაპატიებ უხამს ვირობას,
თუნდაც ჩავვარდე მძიმე ვალებში.
შე ცუდლუფო და შე არამზადავ,
იგემე ჩემგან ორიოდ წიხლი,
ბოლიშს მოიხდი, გისმენ, მზადა ვარ,
საათი ჩავრთე და წამებს ვითვლი.



სარჩევი

წინათქმა	2
ლომი და ქირაფი	3
შეშინებულ - გაოცებულ - გაოგნებულები	4
ვაშჩვენ!	6
ძალი და წერო	6
ბიჭო.....!	7
კალათბურთელი	7
ბუტია	8
ცუგა! აბა შენ იცი	8
ზოოპარკში	9
ჩიტი-გვრიტი	9
* * *(ვერ ვისწავლეთ)	10
მაღაზი გოგონა	10
აი ტუჩები.....!	11
ძმაპაცების დამშვიდობება	11
მგბავრსაც ხომ უნდა შერჩევა!	11
აჩუქუდა	12
„სხუკერის“ მაგიდასთან	13
ტუჩები თუ?	13
* * *(სხვების მიბაბვა)	13
ბეჭოლა..	14
იფ-იფ!	16
* * *(სარკეში პრანჭვა)	16
პირია თუ გამოქვაბული	17
საით გაგირბის მშერა?	17
მიკროფონი	18
* * *(სადღაც მსმენია)	18
კოცნაც ასეთი უნდა	19
* * *(სიტყვა „მიყვარხა“)	19
„მორდა“	19
ღიპოსნები	20
იშვიათი კურნალისტის იშვიათი კისერი	21
ელჩები	21
შემოთავაზება	22
უკბილო ქალი და საჩამორო	22
ღაბაბოსნები	23
სერენა უილიამს	23
ტელეწამყვანს	24
* * *(საოცარი „ვიდია“)	24
„ოხა და გიგო“	25
ბაგა-ბაღში	26
დათუჩა	26
შამებისა და შვილების ამხანაგურ შატჩე	27



გახტანგ ჭავჭავაძე დაიბადა ქ. თელავში 1933 წელს.
აქვე დაამთავრია ვაჭა მეორე საშუალო სკოლა ოქთონ
მედლით.

თბილისის უნივერსიტეტის (მექანიკა-მათემატიკის ფა-
კულტური) დამთავრების შემდეგ მუშაობდა ქ. გორის სა-
მეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში სხვადასხვა თანამდე-
ბობებზე (ლაბორატორიან სწავლულ მდივნამდე), ასევე
რამდნიმე სამრეწველო ორგანიზაციის ხელმძღვანელად.

ტექნიკურ მეცნიერებათა დოქტორი, გორის სამა-
ტიო მოქალაქე, საქართველოს მწერალთა შემოქმედები-
თი კავშირის წევრი, ღირსების მედლის კავალერი, აკა-
კო წერეთლის პრემიის ლაურეატი. აკტორია ათეულობით
სამეცნიერო შრომისა და გამოგონების, ასევე თიხასამდე
ბუბლიუსტური წერილის. გამოცემული აქვს 50-შე წიგნი
ლიტერატურის სხვადასხვა განრში